

21 501-34 Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 365 Brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2021

Hierbij bied ik u het verslag van de Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad) aan voor het onderdeel Jeugd, dat op maandag 17 mei jl. heeft plaatsgevonden in Brussel, onder het Portugees voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

Op de agenda stonden de *Raadsconclusies voor het versterken van de multi-level governance bij het promoten van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen* en een *Beleidsdebat over een op rechten gebaseerde benadering van beleid voor jongeren*. Daarnaast heeft het huidig Portugees voorzitterschap de Raad geïnformeerd over een uitwisselingsplatform voor lidstaten over de impact van de COVID-19 pandemie op de jeugdsector. Tot slot heeft het aankomend Sloveens voorzitterschap zijn jeugdprioriteiten aangekondigd.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis

Verslag OJCS Raad – Onderdeel Jeugd – 17 mei 2021

Tijdens de Europese Jeugdraad werd stilgestaan bij de *Raadsconclusies voor het versterken van de multi-level governance bij het promoten van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen*. Tevens werd er een *Beleidsdebat over een op rechten gebaseerde benadering van beleid voor jongeren* gevoerd. En het huidige Portugees voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie gaf informatie over een uitwisselingsplatform voor lidstaten over de impact van de COVID-19 pandemie op de jeugdsector. Aankomend Sloveens voorzitterschap heeft haar jeugdprioriteiten aangekondigd.

Raadsconclusies voor het versterken van de multi-level governance bij het promoten van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen

Het huidige Portugees voorzitterschap, aankomend Sloveens voorzitterschap en Eurocommissaris Gabriel (Innovatie, Onderzoek, Cultuur, Onderwijs en Jeugd) benadrukten het belang van de Raadsconclusies. Gabriel gaf daarnaast een korte toelichting over de jeugdcoördinator van de Europese Commissie die, in lijn met de afspraken in de EU Jeugdstrategie 2019 – 2027, gaat meewerken aan een cross-sectorale aanpak van jeugdbeleid.

De Raadsconclusies waarin het belang van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen wordt benadrukt, zijn unaniem aangenomen.

Beleidsdebat: Een op rechten gebaseerde benadering van beleid voor jongeren

Voorzitterschap

Het Portugees voorzitterschap lichtte het belang van betrokkenheid van jongeren bij de totstandkoming van beleid toe en noemde in dat kader de Conferentie over de Toekomst van Europa. Het voorzitterschap trok dit beleidsdebat ook breder dan de EU Jeugdstrategie 2019-2027 en refereerde aan de Duurzaamheidsagenda 2030 van de Verenigde Naties; diverse EU-verdragen; en het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Europese Commissie

Eurocommissaris Gabriel gaf aan dat jongeren hard zijn geraakt door de pandemie, onder meer op het gebied van (mentale) gezondheid, onderwijs en werkgelegenheid. Gabriel refereerde aan de Portoverklaring van 8 mei waarin staat dat de Europese Commissie prioriteit geeft aan het ondersteunen van jongeren. In dit kader noemde ze het potentieel van Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps. De door het Europees Parlement, de Raad en Commissie goedgekeurde programma's onder het Meerjarig Financieel Kader 2021-2027 zijn gestart. Op 18 juni 2021 vond de officiële Europese lancering van Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps plaats. Jongeren kunnen wederom deelnemen aan projecten en organisaties kunnen projectvoorstellen indienen. Daarnaast noemde Gabriel ook de Conferentie over de Toekomst van Europa als middel om de betrokkenheid van jongeren bij de EU te vergroten.

Nederland en de Lidstaten

Tijdens het debat gingen alle lidstaten in op de impact van de COVID-19 pandemie op jongeren en onderstreepten het belang van jeugdbeleid ter ondersteuning van jongeren om deze impact te verzachten. Hier werden met name de terreinen huisvesting, onderwijs, werkgelegenheid en (mentale) gezondheid genoemd. Deze vormen ook voor Nederland bijzondere aandachtsgebieden. Een aantal lidstaten zag een belangrijke rol weggelegd voor de programma's Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps bij het mitigeren van de impact.

Daarnaast werd ook het belang onderstreept van betrokkenheid van jongeren bij het beleidsproces, waaronder op terreinen die de toekomst van jongeren vormgeven, zoals de groene en digitale transitie. Meerdere lidstaten benadrukten in deze context dat de rol van jongeren bij de Conferentie over de Toekomst van Europa cruciaal is.

Nederland opperde daarnaast om (toekomstige) EU voorstellen over jeugdrechten te koppelen aan bestaand EU-beleid en -programma's, waaronder de EU Jeugdstrategie 2019-2027, de EU-Strategie voor de Rechten van het Kind, en de Europese Kindergarantie.

Enkele lidstaten vroegen ook aandacht voor kwetsbare en achtergestelde jongeren en sommige benadrukten dat jongeren geen homogene groep zijn en dat daarom gericht jeugdbeleid nodig is. Nederland gaf verder aan dat lidstaten voldoende ruimte moeten hebben om invulling te geven aan het jeugdbeleid op nationaal niveau.

Tijdens het debat benoemden veel lidstaten nationale initiatieven die zijn gericht op het ondersteunen van jongeren bij de impact van de pandemie en het bevorderen van de betrokkenheid van jongeren. Enkele initiatieven die gedeeld werden zijn jeugdwerk en sportactiviteiten, een online jeugdplatform voor steun aan studenten naar aanleiding van de pandemie, een buddysysteem tussen jongeren en volwassenen, publieke jongerenconsultaties, een jeugdmonitor en een denktank met en voor jongeren.

Nederland bracht tijdens het debat in samen met jongeren, gemeenten en diverse departementen te werken aan een plan om jongeren ook op de lange termijn perspectief te bieden en zoveel mogelijk te ondersteunen bij de impact van de crisis, met aandacht voor verschillende leefgebieden van jongeren. Tevens gaf Nederland aan onderzoek gedaan te hebben naar de beleving van democratie en participatie onder jongeren. De opgedane inzichten worden gebruikt in verschillende participatie pilots welke zijn gericht op het versterken van de stem en invloed van jongeren op de democratie.

Portugees Voorzitterschap: Informatie Lidstaten Uitwisselingsplatform over Impact Pandemie op de Jeugdsector

Het Portugees voorzitterschap meldde aan de Raad dat een meerderheid van de lidstaten gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid elkaar te informeren over jongeren(beleid) en de impact van COVID-19 pandemie via het daarvoor ontwikkelde uitwisselingsplatform.

Werkprogramma van het Aankomend Sloveens Voorzitterschap

Slovenië gaf een presentatie waarin zij de prioriteiten van hun voorzitterschap op jeugdterrein aankondigden. Zij zullen aandacht besteden aan openbare ruimtes voor jongeren; de verdere implementatie van de EU Jeugdstrategie 2019-2027; het opstellen van een nieuw driejarig werkplan; de EU Jeugddialoog; en mobiliteit van jonge vrijwilligers.